

Viering Witte Donderdag 9 april 2020

Vooraf:

Witte Donderdag is bij uitstek een gelegenheid om samen het Avondmaal te vieren.

De omstandigheden maken het helaas onmogelijk om fysiek bij elkaar te komen.

Daarom bieden wij je deze viering aan, met teksten, lezingen uit de Schrift, liederen en gebeden.

Je kunt de viering op Witte Donderdag op een rustig moment voor jezelf doornemen, of – nog mooier – dit samen met je huisgenoten doen.

Wij nodigen je uit om, tijdens het vieren, 7 kaarsen (of theelichtjes) te ontsteken.

Deze viering is samengesteld door Helga Janssens-Baan en Jan Glorius, onder het toezicht van Ds. Otto Grevink.

We hebben dankbaar gebruik gemaakt van de suggesties die Ds. Dirk Jan Bierenbroodspot heeft uitgewerkt voor alle (thuis)vieringen in de Goede Week tijdens de coronacrisis (zie: www.opwegnaarpasen.nl).

De Bijbelteksten zijn ontleend aan De Nieuwe Bijbelvertaling, © Nederlands Bijbelgenootschap 2004.

De liederen zijn genomen uit het Liedboek (LB) en uit de Gele Bundel van Ekklesia Tilburg (GB).

Wij wensen je een goede viering toe.

Weet je verbonden met vele mensen van de Protestantse Gemeente Tilburg e.o. en Ekklesia Tilburg, die net als jij/jullie deze viering thuis beleven.

En mogen we ons allen verbonden weten in en met de Enige, onze God.

Licht: Aansteken van 7 kaarsen

Openingslied: ["Bless the Lord"](#) (LB103-e)

Opening

Deze donderdagavond is een bijzondere avond.

Déze avond, Witte Donderdag, is immers onlosmakelijk verbonden met Goede Vrijdag en Pasen.

Wij gedenken dat Jezus de maaltijd hield met zijn vrienden op het feest van de uittocht, het feest van bevrijding.

Jezus verkondigde de komst van Gods koninkrijk.

Hij deelde met ons de hoop dat deze wereld anders kan.

Dat alle onrecht niet meer zijn zal.

Dat alle pijn voorbij is.

Dat alle verdriet verdwenen is.

Die droom is het waard om ons voor in te zetten.

Dat geeft deze avond een bijzondere zin en betekenis.

Openingsgebed

Onze hulp is in de Naam van de Heer,
die hemel en aarde gemaakt heeft
die trouw houdt tot in eeuwigheid
en niet laat varen het werk van zijn handen.
Genade zij u en vrede van God, onze Vader,
en van onze Heer Jezus Christus.
Amen

Enige,
wees bij ons nu wij Uw zoon herdenken
die ons het gebod van de liefde heeft gegeven.
Die deze liefde heeft voorgeleefd tot het einde toe.
Dat wij in dienstbaarheid aan elkaar
en in vriendschappelijke verbondenheid met elkaar
Uw liefde waarmaken.
Amen

Lied: ["Het visioen zal doorverteld"](#) (GB 142)

Lezing: Exodus 12: 1 – 20

De HEER zei tegen Mozes en Aäron, nog in Egypte:

'Voortaan moet deze maand bij jullie de eerste maand van het jaar zijn.

Zeg tegen de hele gemeenschap van Israël: "Op de tiende van deze maand moet elke familie een lam of een bokje uitkiezen, elk gezin één.

Gezinnen die te klein zijn om een heel dier te eten, nemen er samen met hun naaste burens een, rekening houdend met het aantal personen en met wat ieder nodig heeft.

Het mag het jong van een schaap zijn of het jong van een geit, als het maar een mannelijk dier van één jaar oud is zonder enig gebrek.

Houd dat apart tot de veertiende van deze maand; die dag moet de voltallige gemeenschap van Israël de dieren in de avondschemer slachten.

Het bloed moeten jullie bij elk huis waarin een dier gegeten wordt, aan de beide deurposten en aan de bovendorpel strijken.

Rooster het vlees en eet het nog diezelfde nacht, met ongedesemd brood en bittere kruiden.

Het dier mag niet halfgaar of gekookt worden gegeten, maar uitsluitend geroosterd, en in zijn geheel: met kop, poten en ingewanden.

Zorg dat er de volgende morgen niets meer van over is. Mocht er toch iets

overblijven, dan moet je dat verbranden.

Zo moeten jullie het eten: met je gordel om, je sandalen aan en je staf in de hand, in grote haast. Dit is een maaltijd ter ere van de HEER, het Pesach maal.

Ik zal die nacht rondgaan door Egypte, en ik zal daar alle eerstgeborenen doden, zowel van de mensen als van het vee, en ik zal alle Egyptische goden van hun voetstuk stoten, want ik ben de HEER.

Maar jullie zal ik voorbijgaan: aan het bloed zal ik jullie huizen herkennen, en door dat merkteken zal de dodelijke plaag waarmee ik Egypte straf, jullie niet treffen.

Die dag moet voortaan een gedenkdag zijn, die je moet vieren als een feest ter ere van de HEER. Dit voorschrift blijft voor altijd van kracht, alle komende generaties moeten die dag vieren.

Eet dan zeven dagen lang ongedesemd brood, en verwijder meteen op de eerste dag alle zuurdesem uit jullie huizen; wie op een van die zeven dagen iets eet dat zuurdesem bevat, moet uit de gemeenschap van Israël gestoten worden.

De eerste en zevende dag zijn heilige dagen die jullie samen moeten vieren. Die beide dagen mag er geen enkele bezigheid verricht worden, jullie mogen alleen het voedsel bereiden dat ieder nodig heeft.

Dit voorschrift blijft voor altijd van kracht. Generatie na generatie moeten jullie het feest van het Ongedesemde brood vieren, omdat ik jullie die dag, in groepen geordend, uit Egypte heb geleid.

Van de avond van de veertiende dag van de eerste maand tot de avond van de eenentwintigste dag van die maand moeten jullie ongedesemd brood eten. Gedurende die zeven dagen mag er geen zuurdesem in jullie huizen te vinden zijn; iedereen die iets eet dat zuurdesem bevat, moet uit de gemeenschap van Israël gestoten worden, of het nu een vreemdeling is of een geboren Israëliet. Eet niets dat met zuurdesem bereid is; eet uitsluitend ongedesemd brood, waar jullie ook wonen."

Lied: [“Dat wij onszelf gewonnen geven”](#) (LB 816)

Lezing: Psalm 78 (vrij)

Hier ben ik, mensen, uw dichter
ik heb iets te melden, en zál het.

Neem mijn Thora ter harte:

een lang verhaal kort over een woedende god
een briesende leeuw die zich temde,
een god die tot inkeer kwam.

Ja, die, van diensthuizen, uittocht,
lichtende wolken bij nacht,
watervlakten gekliefd watervloeiende rotsen,
ja, die ene Bevrijder.

Die door zijn eigen mensen
werd gewantrouwd, verloochend.
Ze wilden een rijk gedekte tafel in de woestijn,
een immer springende bron, wittebrood uit de hemel.

Hij deed wat Hij kon, gaf brood en water - maar nooit genoeg:
vlees moest er komen, gevogelte liefst gekruid en gebraden.

Hij opende hemelse deuren:
uit onweer regende zaad, manna, brood uit de hemel
een regen van kleurige veren,
kwartels, dood voor hun deuren.
Ze aten en konden niet meer,
ze propten het in hun mond - de vetsten stierven ter plaatse.

Vreten, zuipen, en verder niets.
Leuzen brullen, jaren verschrikking.
Soms ontwaakte er een en dacht:
deze god is mijn rots,
Hij kocht mij vrij, mijn lossen.

Maar het bleef bij die ene, de massa wilde niet denken,
bedroog hem met leugenliedjes.

Hij bleef barmhartig, doofde zijn woede,
Hij weet hoe wankel wij zijn.
Maar werd opnieuw gekrenkt en vernederd:
wij waren kort van memorie,
gedachten niet onze bevrijding
uit Angstland, wisten niet meer
de wonderen die Hij deed:
rivieren in bloed veranderd,
de alles opvretende hondsvlieg,
kikkers, sprinkhanen,
hagel de bliksemschichten,
de pest, de dood van de oudste zonen.

Alles probeerde Hij:
bracht ons naar zijn heilige berg,
liet ons wonen in vredige streken
in tuinen aan lustige stromen.

Maar wij geloofden Hem niet,
hoopten Hem niet, beminden Hem niet.
Wij vluchten naar offerheuvels
waar gouden kalveren worden aanbeden -
wat moest Hij nog verder met ons?

Mozes smeekte Hem om.
Hij zou met ons meegaan - waarheen?

En weer gaat het door de hel.
Wij houden ons niet aan zijn woord,
verloochenen weduwe en wees
vervloeken de vreemdeling.

Gaat Hij ons een herder geven
een koning-messias, een David?
Hij gaat ons geven: geweten,
de kracht van zijn heilige geest,
een stem die klinkt in ons hart.

Die wij doen klinken tezamen
als wij brood breken en delen
ten teken van onze hoop:
dat een wereld zal komen
waar brood, recht, waardigheid
en liefde is voor al wat leeft.

Lied: "Dat een nieuwe wereld komen zal" (GB 90)

Lezing: Johannes 13: 1 –15

Het was kort voor het Pesachfeest. Jezus wist dat zijn tijd gekomen was en dat hij uit de wereld terug zou keren naar de Vader.

Hij had de mensen die hem in de wereld toebehoorden lief, en zijn liefde voor hen zou tot het uiterste gaan.

Jezus en zijn leerlingen hielden een maaltijd.

De duivel had intussen Judas, de zoon van Simon Iskariot, ertoe aangezet Jezus te verraden.

Jezus, die wist dat de Vader hem alle macht had gegeven, dat hij van God was gekomen en weer naar God terug zou gaan, stond tijdens de maaltijd op. Hij legde zijn bovenkleed af, sloeg een linnen doek om en goot water in een waskom.

Hij begon de voeten van zijn leerlingen te wassen en droogde ze af met de doek die hij omgeslagen had.

Toen hij bij Simon Petrus kwam, zei deze: 'U wilt toch niet mijn voeten wassen, Heer?'

Jezus antwoordde: 'Wat ik doe, begrijp je nu nog niet, maar later zul je het wel

begrijpen.'

'O nee, 'zei Petrus, 'mijn voeten zult u niet wassen, nooit!' Maar toen Jezus zei: 'Als ik ze niet mag wassen, kun je niet bij mij horen,' antwoordde hij:

'Heer, dan niet alleen mijn voeten, maar ook mijn handen en mijn hoofd!'

Hierop zei Jezus: 'Wie gebaad heeft hoeft alleen nog zijn voeten te wassen, hij is al helemaal rein. Jullie zijn dus rein-maar niet allemaal.'

Hij wist namelijk wie hem zou verraden, daarom zei hij dat ze niet allemaal rein waren.

Toen hij hun voeten gewassen had, deed hij zijn bovenkleed aan en ging weer naar zijn plaats. 'Begrijpen jullie wat ik gedaan heb?' vroeg hij.

'Jullie zeggen altijd "meester" en "Heer" tegen mij, en terecht, want dat ben ik ook.

Als ik, jullie Heer en jullie meester, je voeten gewassen heb, moet je ook elkaars voeten wassen.

Ik heb een voorbeeld gegeven; wat ik voor jullie heb gedaan, moeten jullie ook doen.

Stilte

Gebed om nederigheid en liefde

Op de vooravond van zijn lijden deed Jezus ons voor hoe we, letterlijk en figuurlijk,

aan liefde handen en voeten kunnen geven.

Hij waste zijn leerlingen de voeten.

Toen Hij hiermee klaar was, zei Hij:

"Ik heb jullie een voorbeeld gegeven.

Doe zoals Ik heb gedaan."

Laten wij bidden dat wij deze opdracht verstaan,

laten we bidden dat we nederig en dienstbaar worden en Jezus navolgen in zijn liefde.

Laten we bidden:

Enige,

maak ons als het water

dat in de rivieren klatert

en door het oerwoud stroomt,

dat velden vruchtbaar maakt

en overal leven brengt.
Doe ons groeien in Uw liefde.

Acclamatie: “Kyrie” (Taize)

Enige,
maak ons als het water
dat al wat vies is wast,
dat iedere mens,
die heling en bevrijding zoekt,
weer hoop op toekomst geeft.
Doe ons groeien in Uw liefde.

Acclamatie: “Kyrie”

Enige,
maak ons als het water
dat alle boten draagt,
vol mensen en hun lasten,
om voor hen allemaal
hun vaart te verlichten.
Doe ons groeien in liefde.

Acclamatie: “Kyrie”

Enige,
maak ons als het water,
de bron van alle leven,
dat alle mensen samenbrengt
om samen overal vandaan,
lief en leed te delen.

.....

wellicht wil je nu bidden voor mensen
die om je gebed gevraagd hebben,
of om wie je je zorgen maakt...

Acclamatie: "Kyrie"

Enige ,
maak ons als het water
dat in uw richting stroomt,
om in de wereld
overal uw opdracht waar te maken,
meer mens te zijn voor iedereen.
Doe ons groeien in Uw liefde.

Amen.

Lied: Is hier de plaats (GB 58)

Lezing: Johannes 13: 16 – 30

Waarachtig, ik verzeker jullie: een slaaf is niet meer dan zijn meester, en een afgezant niet meer dan wie hem zendt.

Je zult gelukkig zijn als je dit niet alleen begrijpt, maar er ook naar handelt.

Ik doel niet op jullie allemaal: ik weet wie ik heb uitgekozen. Wat in de Schrift staat zal in vervulling gaan: "Hij die at van mijn brood heeft zich tegen mij gekeerd."

Ik zeg het jullie nu al, voor het gaat gebeuren; wanneer het dan gebeurt, zullen jullie geloven dat ik het ben.

Ik verzeker jullie: wie iemand ontvangt die door mij gezonden is ontvangt mij, en wie mij ontvangt, ontvangt hem die mij gezonden heeft.'

Nadat hij dit gezegd had werd Jezus diepbedroefd, en hij verklaarde:

'Waarachtig, ik verzeker jullie: een van jullie zal mij verraden.'

De leerlingen keken elkaar aan en vroegen zich af wie hij bedoelde.

Een van hen, de leerling van wie Jezus veel hield, lag naast hem aan tafel aan, en Simon Petrus beduidde hem dat hij moest vragen wie Jezus bedoelde.

Hij boog zich dicht naar Jezus toe en vroeg: 'Wie, Heer?'

'Degene aan wie ik het stuk brood geef dat ik nu in de schaal doop, 'zei Jezus. Hij doopte een stuk brood in de schaal en gaf het aan Judas, de zoon van Simon Iskariot.

Op dat moment nam de duivel bezit van Judas. Jezus zei: 'Doe maar meteen wat je van plan bent.' Niemand aan tafel begreep waarom hij dit zei; omdat Judas de kas beheerde, dachten sommigen dat Jezus bedoelde dat hij

inkopen voor het feest moest doen, of dat hij iets aan de armen moest geven. Judas nam het brood aan en ging meteen weg.

Het was nacht.

Je wordt gevraagd nu de 7 kaarsen uit te blazen.

Lied: [Blijf bij mij / Bleibet hier](#) (Taizé)

Gebed

Nu het duister valt,
wij niet willen weten
van wat komen gaat
of het misschien wel willen,
maar eenvoudig niet bevatten kunnen
- willen wij toch geloven,
dat het duister altijd plaats maakt voor het licht.

Blijf met ons als de bron van ons bestaan.
Zoals U sinds het begin de Schepper bent.
Laat niet los het werk van uw handen.

Amen

